Gemeente
Geertruidenberg

Tussen-Rapportage

2022-3

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave 1
1. VOORWOORD / AANBIEDING 2
2. Toelichting op de financiële afwijkingen per programma 4
Programma 1 – Leefbaarheid 4
Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme 4
Programma 3 – Sportvoorziening 4
Programma 4 – Onderwijs 5
Programma 5 – Mens, zorg en inkomen 5
Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen 5
Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering 6
Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 6
Programma 9 – Overzicht overhead 7
Totalen 7
3. Algemene uitkering van het Gemeentefonds (septembercirculaire) 8
4. Oekraïne 10
5. Algemene toelichting op investeringen 12
6. Mutaties Reserves en Voorzieningen 14
7. Vrije Algemene Reserve (VAR) 16
8. Onvoorzien 16
9. Bedrijfsvoering 16
10. Samenvatting en conclusie 17
11. Voorstel 17

1. VOORWOORD / AANBIEDING

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de derde tussenrapportage van 2022 (Turap 2022-3). Zoals met uw raad afgesproken ligt de focus op de financiële mutaties op bestaand beleid. De insteek van de verslaglegging is “kort maar krachtig”. Daar waar sprake is van significante inhoudelijke afwijkingen op de begroting 2022, wordt uw raad tussentijds geïnformeerd via Raadsinformatiebrieven.

Dit is de laatste van de drie rapportages die u dit jaar gaat ontvangen. Met deze Turap 2022-3 informeren wij u over de financiële ontwikkelingen vanaf medio juli 2022 tot en met oktober 2022. Dit document loopt vooruit op, en dient als onderlegger voor, de komende jaarrekening 2022. De financiële afwijkingen uit de Turap 2022-3 zijn ook globaal beoordeeld op het structurele karakter van de mutatie en zullen, daar waar nodig, meegenomen worden in de Turap 2023-1.

Het gepresenteerde saldo van deze Turap geeft inzicht op het mogelijke jaarrekeningresultaat 2022, maar hierbij moet wel in ogenschouw genomen moet worden dat het van een aantal taakvelden onduidelijk is hoe zich deze financieel zullen ontwikkelen.

Financieel beeld
Voor het begrotingsjaar 2022 is ten opzichte van de Turap 2022-2 het (geprognosticeerde) nadelige resultaat sterk afgenomen van € 1.163.000 naar € 30.000. Het verloop treft u in onderstaande tabel aan.

Tabel verloop begroting saldi	**2022**	
Totalen voor aanvang Turap 2022-3	**1.163.000**	**N**
Mutaties Algemene uitkering septembercirculaire 2022	735.000	V
Mutaties Turap 2022-3	398.000	V
Totalen na mutaties Turap 2022-3	**30.000**	**N**

Algemene uitkering gemeentefonds
Bij het opstellen van deze Turap is rekening gehouden met de septembercirculaire 2022. In verband met het significante effect van de septembercirculaire 2022 op de Turap wordt er in hoofdstuk 3 over verschillende onderwerpen een toelichting gegeven op de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

De mutaties in de Turap 2022-3 zijn divers van aard. In onderstaande tabel zijn de grootste afwijkingen (> € 100.000) opgenomen. De afwijking is voorzien van enkele trefwoorden. De detailinformatie over de afwijkingen is in hoofdstuk 2 opgenomen.

Omschrijving	**V/N**	**Bedrag**	**Korte toelichting**
Algemene uitkering gemeentefonds	V	735.000	Netto resterend na verwerking septembercirculaire 2022
Pensioenverplichtingen (APPA)	V	280.000	Vrijval voorziening APPA vanwege actualisatie berekeningen
Grondexploitatie Algemene dienst	N	125.000	Verkoop gemeentegrond vertraagd
Beschermd Wonen	V	200.000	Overschot op begroting Beschermd Wonen verdeeld
WMO huishoudelijke verzorging	N	201.000	Tariefverhoging huishoudelijke verzorging 2022
Leges omgevingsvergunning	V	150.000	Legesopbrengst van onvoorziene grote bouwprojecten
Totaal	**V**	**1.039.000**	

Het perspectief is ten opzichte van de Turap 2022-2 aanzienlijk verbeterd, maar blijft indicatief van karakter. Er kan niet genoeg benadrukt worden dat de huidige “tussenstand” een prognose is waarop de komende weken nog aanzienlijke wijzigingen kunnen plaatsvinden. Denk hierbij aan de omvangrijke “open-eind” regelingen zoals Jeugd, WMO en bijstand, maar ook de invloed van de vluchtelingenopvang en de energiecrisis.

In beginsel zijn alle grote afwijkingen in hoofdstuk 2 per programma opgenomen. Afwijkingen van de begroting die ontstaan door de verwerking van budgettair neutrale overlopende passivaposten (balans) worden in principe niet toegelicht.

Daar waar specifieke besluitvorming noodzakelijk is (o.a. mutaties in investeringen en reserves) wordt dit in de verschillende hoofdstukken van deze Turap 2022-3 toegelicht en als specifiek beslispunt opgenomen. Alle financiële afwijkingen zijn verwerkt in een begrotingswijziging.

Graag vernemen wij of u met deze Turap 2022-3 kunt instemmen.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Het college van burgemeester en wethouders

2. Toelichting op de financiële afwijkingen per programma

In onderstaande tabellen worden de belangrijkste afwijkingen op de meerjarenbegroting 2022-2025 toegelicht. De indeling is per programma, Voordeel (V) of Nadeel (N). In beginsel worden afwijkingen toegelicht wanneer het bedrag groter is dan € 25.000. Afwijkingen lager dan € 25.000, zuiver administratieve mutaties of budgettair neutrale mutaties, zijn wel opgenomen in de begrotingswijziging, maar worden niet verder toegelicht, tenzij van politiek bestuurlijke importantie. Vanwege de afronding op een veelvoud van € 1.000 komt sporadisch een afrondingsverschil voor in de tellingen van de tabellen.

Programma 1 – Leefbaarheid

Omschrijving	V/N	2022
Grondexploitatie algemene dienst Vanwege vertraging bij de uitvoering (interne capaciteit, betalingsregeling, uitsterfconstructie en Didam) wordt dit jaar niet de volledig begrote opbrengst gerealiseerd. Het bedrag waarmee afgewaardeerd wordt is niet verloren, maar wordt later alsnog gerealiseerd.	N	125.000
Openbare Verlichting Over het jaar 2021 hebben we een afrekening van de energie ontvangen van € 23.000, welke hoger uitvalt dan verwacht. Tevens is door de afrekening 2021 het voorschot voor 2022 verhoogd.	N	51.000
Sloten / waterlossingen De stortkosten slootafval 2021 zijn verrekend met de gemeente Dongen.	V	27.000
Afvalverwijdering huisvuil In 2022 zamelen we 380 ton restafval minder in. Dit resulteert in; 380 ton * 90 euro/ton = € 35.000	V	35.000
Afvalverwijdering milieustraat We zamelen minder afval in en hebben lagere transport- en verwerkingskosten. Grof restafval 50 ton * € 200 = € 10.000 / overige stromen € 15.000	V	25.000
Middelen Klimaatakkoord Het Rijk heeft in 2022 eenmalig middelen vrijgemaakt voor de aanpak energiearmoede. Deze gelden mogen we tot 31-12-2024 inzetten en waren hoger dan begroot, maar gezien de stijgende energieprijzen is de nood om snel in te grijpen hoog. Daarom heeft het college besloten om dit jaar al maatregelen te nemen tegen energiearmoede.	N	144.000
Middelen Klimaatakkoord De verhoging van het budget Middelen klimaatakkoord wordt gedekt door de middelen uit de SPUK Energiearmoede die we van het Rijk hebben ontvangen.	V	144.000
Omgevingsvergunning Door de ontvangst van enkele grote bouwprojecten zoals bedrijfsgebouwen, enkele woningen en 27 appartementen, kunnen de leges met € 150.000 naar boven worden bijgesteld.	V	150.000

Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 1 – Leefbaarheid	**V**	**61.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 1 – Leefbaarheid	**N**	**39.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 1 – Leefbaarheid	**V**	**22.000**

Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme

Omschrijving	V/N	2022
Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme	**V**	**0**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme	**N**	**5.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme	**N**	**5.000**

Programma 3 – Sportvoorziening

Omschrijving	V/N	2022
Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 3 – Sportvoorzieningen	**V**	**0**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 3 – Sportvoorzieningen	**V**	**0**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 3 – Sportvoorzieningen	**V**	**0**

Programma 4 – Onderwijs

Omschrijving	V/N	2022
Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 4 – Onderwijs	**V**	**0**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 4 – Onderwijs	**N**	**15.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 4 – Onderwijs	**N**	**15.000**

Programma 5 – Mens, zorg en inkomen

Omschrijving	V/N	2022
Algemene voorzieningen Wmo De gemeenschappelijke regeling Beschermd Wonen Breda verdeelt in het 4e kwartaal het te verwachten overschot op de begroting Beschermd Wonen. Hiervoor wordt een (incidenteel) bedrag van € 200.000 ontvangen.	V	200.000
Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Binnen de begroting zijn een 5-tal posten opgenomen waarop de lasten en baten die te maken hebben met de opvang van de Oekraïners worden begroot. Voor de begroting zijn de ramingen budgettair neutraal verwerkt waarbij een begroot overschot wordt toegevoegd aan een nieuw te vormen reserve. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij naar het separate hoofdstuk wat in deze Turap is opgenomen.	V	765.000
PW Inkomen De BUIG uitkeringen zijn voor 2022 lager dan begroot. Het budget wordt met € 34.000 afgeraamd.	N	34.000
Bijzondere bijstand In de Septembercirculaire 2022 is een vergoeding ontvangen voor de uitvoering van de Energietoeslag. Binnen deze post worden de uitgaven geraamd.	N	425.000
Wmo, huishoudelijke verzorging Het tarief van de Huishoudelijke Ondersteuning in 2022 wordt met terugwerkende kracht verhoogd, omdat het tarief niet meer voldoet aan de vereisten van een reëel tarief. De verhoging van het tarief leidt tot € 201.360 meerkosten in 2022. Het college heeft hier reeds een besluit over genomen.	N	201.000
Individuele voorzieningen Natura Jeugd Er is een jeugdige die in 2020 naar Geertruidenberg is verhuisd en in op 6-8-2021 weer terug is verhuisd naar Breda. De periode 2020 is verrekend met Breda, maar 2021 niet. Uit check woonplaatsbeginsel blijkt dat de gemeente Geertruidenberg verantwoordelijk is.	N	80.000
Individuele voorzieningen Natura Jeugd Op basis van Q2 rapportage van de gemeente Breda wordt een administratieve verschuiving verwerkt met het budget van veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd.	N	174.000
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd Op basis van Q2 rapportage van de gemeente Breda wordt een administratieve verschuiving verwerkt met het budget van individuele voorziening Natura Jeugd.	V	194.000
Reserve Oekraïne De uitvoering van de regeling opvang ontheemden Oekraïne laat een vooralsnog een voordeel zien. Het voordeel wordt op voorhand gestort in een reserve. Bezien zal worden in hoeverre deze reserve in de toekomst zal worden bestemd.	N	765.000
Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 5 – Mens, zorg en inkomen	**N**	**520.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 5 – Mens, zorg en inkomen	**V**	**23.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 5 – Mens, zorg en inkomen	**N**	**498.000**

Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen

Omschrijving	V/N	2022
Historische gebouwen (incl. vishal) Het budget voor het opstellen van de Welstandsnota wordt doorgeschoven naar 2023. Het bedrag wordt opgenomen in Turap 1 2023.	V	22.000
Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen	**V**	**22.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen	**N**	**15.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen	**V**	**7.000**

Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering

Omschrijving	V/N	2022
Griffie In 2022 worden er nog geen onderzoekskosten gemaakt voor de Rekenkamer.	V	27.000
College van Burgemeester en wethouders Vanwege de stijging van de rekenrente van 0,45% naar 1,94% wordt op basis van historische gegevens een vrijval uit de voorziening verwacht. Aangezien naast rente ook ontwikkelingen in leeftijdstabellen en stijging pensioenen invloed hebben op de hoogte van de voorziening hebben we voorzichtigheidshalve 50% van het verwachte rentevoordeel opgenomen (€ 288.000). Door de uitbreiding van de formatie van wethouders stijgt ook de werkgeversbijdrage van de pensioenpremie (nadeel € 8.000).	V	280.000
Bevolkingsregister In verband met Corona is er dit jaar een piek in aanvraag reisdocumenten. Vanaf 1 januari 2022 tot 28 september 2022 zijn er reeds 1976 documenten aangevraagd. Dit resulteert in een stijging van de leges.	V	25.000
Bevolkingsregister In verband met Corona is er dit jaar een piek in aanvraag reisdocumenten. Vanaf 1 januari 2022 tot 28 september 2022 zijn er reeds 1976 documenten aangevraagd. Dit resulteert in een stijging van de afdracht rijksleges.	N	25.000

Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering	**V**	**307.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering	**N**	**17.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 7 – Dienstverlening en bedrijfsvoering	**V**	**290.000**

Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Omschrijving	V/N	2022
Uitkering gemeentefonds Betreft de algemene uitkering conform septembercirculaire 2022.	V	1.521.000
Algemene uitgaven en inkomsten We hebben een Corona uitkering ontvangen van het Rijk i.v.m. gemiste inkomsten 2021.	V	50.000
Algemene uitgaven en inkomsten Betreft de financiële consequenties van de nadeelcompensaties.	N	90.000
Algemene uitgaven en inkomsten In Septembercirculaire 2022 is een vergoeding ontvangen voor maatschappelijke begeleiding. In afwachting op de invulling wordt de vergoeding vooralsnog gereserveerd.	N	52.000
Algemene uitgaven en inkomsten Vanuit het Rijk is € 208.000 toegekend als tegemoetkoming in de kosten voor het invoeren van de Omgevingswet (septembercirculaire 2022). Dit bedrag wordt dit jaar niet uitgegeven, zeker niet na het recente, opnieuw uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 juli 2023. In de Turap wordt daarom een claim gelegd op het volledige bedrag voor toekomstige uitgaven. In de jaarrekening zal het gehele bedrag of een deel daarvan aan de hand van de dan geldende situatie worden overgeheveld.	N	209.000
Algemene uitgaven en inkomsten In Septembercirculaire 2022 is een vergoeding ontvangen voor kwaliteitsborging bouw. In afwachting op de invulling wordt de vergoeding vooralsnog gereserveerd.	N	34.000
Onvoorzien De post onvoorzien valt eind van het jaar vrij. Budget is niet besteed.	V	45.000
Vrije Algemene Reserve (VAR) Betreft de inbreng van de saldo's van de Turap 2022-2 om Turap 2022-3 zuiver te kunnen berekenen.	N	1.163.000

Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**V**	**67.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**N**	**6.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 8 – Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**V**	**62.000**

Programma 9 – Overzicht overhead

Omschrijving	V/N	2022
Overhead Bestuursondersteuning college van B&W Het structurele budget voor de Wet Open Overheid (WOO) wordt met €54.000 verlaagd. In 2022 wordt door een externe partij een 0-meting uitgevoerd.	V	54.000
Overhead Personeel CAO ontwikkelingen worden volledig opgevangen door de raming van vorig jaar.	V	65.000
Overhead Personeel Betreft de vergoeding van de uitvoeringskosten van de Energietoeslag. Deze wordt ingezet om uitvoering te geven aan de regeling.	N	50.000

Saldo van de programmamutaties > 25.000 Programma 9 – Overzicht overhead	**V**	**69.000**
Saldo van de programmamutaties < 25.000 Programma 9 – Overzicht overhead	**V**	**39.000**
Totaal Saldo van de programmamutaties Programma 9 – Overzicht overhead	**V**	**108.000**

Totalen

Afrondingen op duizendtallen waardoor kleine verschillen kunnen ontstaan.

Totaal Saldo van alle programmamutaties	**V/N**	**2022**
Programma 1 - Leefbaarheid	V	22.000
Programma 2 - Economie, Recreatie en Toerisme	N	5.000
Programma 3 - Sportvoorzieningen	V	0
Programma 4 - Onderwijs	N	15.000
Programma 5 - Mens, zorg en inkomen	N	498.000
Programma 6 - Gemeentelijke gebouwen	V	7.000
Programma 7 - Dienstverlening en bedrijfsvoering	V	290.000
Programma 8 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	V	62.000
Programma 9 - Overhead	V	108.000
Totaal Saldo alle programmamutaties	**V**	**-29.000**

Saldo van de programmamutaties > 25.000	**V/N**	**2022**
Programma 1 - Leefbaarheid	V	61.000
Programma 2 - Economie, Recreatie en Toerisme	V	0
Programma 3 - Sportvoorzieningen	V	0
Programma 4 - Onderwijs	V	0
Programma 5 - Mens, zorg en inkomen	N	520.000
Programma 6 - Gemeentelijke gebouwen	V	22.000
Programma 7 - Dienstverlening en bedrijfsvoering	V	307.000
Programma 8 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	V	67.000
Programma 9 - Overhead	V	69.000
Totaal Saldo van de programmamutaties > 25.000	**V**	**6.000**

Saldo van de programmamutaties < 25.000	**V/N**	**2022**
Programma 1 - Leefbaarheid	N	39.000
Programma 2 - Economie, Recreatie en Toerisme	N	5.000
Programma 3 - Sportvoorzieningen	V	0
Programma 4 - Onderwijs	N	15.000
Programma 5 - Mens, zorg en inkomen	V	23.000
Programma 6 - Gemeentelijke gebouwen	N	15.000
Programma 7 - Dienstverlening en bedrijfsvoering	N	17.000
Programma 8 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	N	6.000
Programma 9 - Overhead	V	39.000
Totaal Saldo van de programmamutaties < 25.000	**N**	**35.000**

3. Algemene uitkering van het Gemeentefonds (septembercirculaire)

Op 20 september jl. is de septembercirculaire 2022 van het gemeentefonds gepubliceerd. Via de meicirculaire worden gemeenten geïnformeerd over de financiële kaders van hun begrotingen. De septembercirculaire 2022 geeft gebruikelijk een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota 2023 van het Rijk.

Helaas bleek de septembercirculaire 2022 fouten te bevatten waardoor het niet mogelijk bleek om een goede berekening te maken van de jaren 2023-2026. Vanwege de geconstateerde fouten moest het ministerie een verbeterde versie opstellen. Dit vergde enige tijd. Inmiddels is de septembercirculaire voor de jaren 2023-2026 doorgerekend en met de gemeenteraad gecommuniceerd. Voor deze Turap 2022-3 is het begrotingsjaar 2022 berekend.
In onderstaande tabel treft u op hoofdlijnen de uitkomsten aan.

Algemene uitkering 2022 gebaseerd op de septembercirculaire 2022	**2022**
Mutaties eenheden en bedragen per eenheid	517.000 V
Aanpassing uitkeringsfactor en korting OZB	680.000 V
Diverse integratie-uitkeringen	324.000 V
Totaal toename Septembercirculaire 2022	**1.521.000 V**
Claims / taakmutaties op basis van septembercirculaire:	
Regeling energietoeslag (inclusief uitvoeringskosten)	475.000 N
Invoeringskosten Omgevingswet	208.000 N
Diverse claims / taakmutaties	103.000 N
Vrij te besteden gedeelte Algemene Uitkering	**735.000 V**

Geconcludeerd kan worden dat het vrij te besteden gedeelte van de Algemene uitkering (zonder claims en/of taakmutaties) uitkomt op € 735.000.

Accres
De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De ontwikkeling van het accres komt o.a. terug in de bedragen per eenheid. De mutaties in de bedragen per eenheid zijn specifiek te herleiden. Voor de uitvoering van de energietoeslag 2022 wordt bijvoorbeeld het bedrag voor lage inkomens verhoogd. Ook een toename van het aantal inwoners of ouderen is een factor. Per saldo levert de actualisatie € 517.000 op.
In deze circulaire is ook een algemene stijging opgenomen die niet per eenheid wordt uitgesplitst. De algemene stijging is berekend op € 680.000. Tot slot zijn er een aantal taakmutaties (taakmutatie is een taak waarvoor de gemeente rijksgelden ontvangt) opgenomen voor een bedrag van € 324.000.

Energietoeslag
Besloten is om gemeenten de bevoegdheid te geven om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming – voor huishoudens met een laag inkomen - heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. Vooralsnog wordt deze regeling aangeduid als de € 800,00 per huishoudenregeling. Recent is tevens besloten om deze regeling te verhogen met € 500,00. De middelen voor deze verhoogde regeling zijn thans, zowel als last als baat verwerkt.

Omgevingswet en overige claims / taakmutaties
Vanuit het gemeentefonds draagt het Rijk in totaal € 150 miljoen bij aan de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Voorwaarde hierbij is dat er een stelselevaluatie volgt waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten opnieuw in kaart worden gebracht. De verdeling van deze decentralisatie-uitkering vindt plaats via de verdeelsleutel 60% inwonertal, 25% landoppervlak en 15% vast bedrag. Voor onze gemeente wordt in deze circulaire € 208.000 toegevoegd. Over de middelen voor de jaren 2023 tot en met 2025 volgt meer informatie in een latere circulaire.

Vooralsnog wordt het bedrag intern gereserveerd als stelpost omdat nog niet zeker is voor welke, in het verleden gemaakte, transitiekosten deze vergoeding is ontvangen en voor welke toekomstige kosten deze vergoeding gebruikt kan worden.

Voor de onderstaande baten (taakmutaties) wordt eveneens, in afwachting van nadere invulling, een stelpost in de begroting opgenomen.

Gezond in de stad	In het Coalitieakkoord is aangegeven dat Kansrijke Start in alle gemeenten van Nederland wordt ingezet. Daartoe ontvangen ook de gemeenten die zich nog niet eerder hebben aangemeld in 2022 middelen om een lokale coalitie te vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen.	5.000
Maatschappelijke begeleiding	Maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden	52.000
Wet kwaliteitsborging bouw	De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers.	34.000
Leerlingenvervoer Oekraïne	Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij voor dit hebben gemaakt.	12.000
Totaal reservering taakmutaties		**103.000**

4. Oekraïne

Om gemeenten duidelijkheid te geven over wat zij ontheemden kunnen bieden en welke kosten vergoed worden door het Rijk, is een regeling voor een specifieke uitkering op basis van normbedragen opgesteld. Vanwege de onzekerheden omtrent deze specifieke uitkering hebben wij in eerste instantie alle lasten en mogelijke baten buiten de eigen boekhouding gehouden. Inmiddels is er, hoewel de regelingen nog veel vraagtekens oproepen, meer zekerheid omtrent de regeling en is het vanwege de begrotingsrechtmatigheid noodzakelijk de begroting 2022 hierop aan te passen.

In hoofdlijnen zijn de volgende groepen van lasten en baten onderscheiden:
3a. Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Schattelijn
3b. Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Particuliere Opvang Oekraïners
3c. Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer exploitatie
3d. Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer Transitiekosten
3e. Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Algemeen

Onder 3a worden alle lasten opgenomen welke toegerekend kunnen worden aan de opvang van de Oekraïners in de Schattelijn te Geertruidenberg gedurende de periode van de 1e opvang tot de verhuizing naar het Hoge Veer te Raamsdonksveer. Deze lasten zijn divers van aard (zowel gebouwkosten als leefgeld en kosten eigen personeel en gemeente Drimmelen) en rechtstreeks te koppelen aan de opvang in de Schattelijn. De baten worden toegerekend op basis van de gerealiseerde opvangplekken x de normvergoeding van € 100,00 per dag.

Onder 3b worden zowel de lasten als de baten opgenomen van de Particuliere Opvang. Voor deze groep is een vaste leefgeldvergoeding van € 210,00 per persoon per maand als last opgenomen en exact hetzelfde bedrag als baat. De maandelijkse lasten komen op basis van een specifieke accountantsverklaring voor vergoeding in aanmerking. Deze regeling is in principe budgettair neutraal.

Onder 3c worden alle lasten en baten van het Hoge Veer opgenomen. Zowel de lasten die verband houden met het gebouw (o.a. energie, schoonmaak, beveiliging, catering, beheerskosten), het leefgeld voor de personen die aldaar verblijven alsmede de normvergoeding van € 100,00 per dag. Sinds 15 oktober jl. is deze normvergoeding (zonder voorgaande aankondiging en met terugwerkende kracht) door het rijk vastgesteld op € 83,00 per dag.
Bij velen rijst daarom de vraag of het rijk de hoogte van de normvergoeding in de toekomst nog verder naar beneden zal bijstellen, of dat het rijk op de een of andere wijze een verzoek tot terugbetaling zal indienen in geval de gemeente een overschot op de normvergoeding heeft.

Onder 3d worden alle kosten opgenomen die te maken hebben met de transitiekosten van het gebouw. Hiervoor is een specificatie opgesteld (in samenwerking met Thuisvester) en de kosten komen, voorzien van een specifieke accountantsverklaring, voor volledige vergoeding in aanmerking. Deze regeling is in principe budgettair neutraal.

Onder 3e worden verschillende lasten verzameld die gekoppeld kunnen worden aan de opvang zonder dat deze specifiek aan de 4 eerder genoemde onderdelen toegerekend kunnen worden. Hieronder vallen lasten verband houdend met taaltraining, tolkentijd, personeel van derden, overwerk, bankkosten en overige algemene lasten.

Onzekerheden vergoeding opvang ontheemden Oekraïne
Hoewel een deel van de rijksvergoedingen met enige zekerheid te bepalen zijn, zijn er helaas ook nog veel onzekerheden. De lasten die gedekt moeten worden uit de verschillende normvergoedingen zijn redelijk zeker, maar de hoogte van de normvergoeding per gerealiseerde opvangplek blijft met enige onzekerheden omgeven. Aangenomen werd dat de gemeente tot het einde van het jaar een normvergoeding van € 100,00 per dag per gerealiseerde opvangplek zou ontvangen. Echter werd op 17 oktober jl. bekend gemaakt dat het rijk vanaf 15 oktober jl. de normvergoeding had vastgesteld op € 83,00.

De aanscherping van de (verlaging van) normvergoedingen is vergezeld met enkele toelichtingen van het rijk die onzekerheden zouden moet wegnemen. Men stelt dat de gemeente er zeker niet op toe hoeft te leggen. Mocht de gemeente onvoldoende hebben aan de nieuwe normvergoeding, dan kan de gemeente een aanvullende vergoeding aanvragen. Vooralsnog menen wij dat op basis van de ontwikkeling van de lasten en baten dat dit voor onze gemeente niet aan de orde zal zijn omdat naar verwachting een aanzienlijk voordeel ontstaat. Als alles zo blijft als het nu is zou er een voordeel kunnen zijn van € 765.000.

De vraag is of het rijk dit ruime voordeel uiteindelijk accepteert of dat er aanvullende voorschriften worden gesteld. In de huidige regeling lijkt ook een “kan” bepaling opgenomen. De gemeente kan er voor kiezen om een eventueel voordeel af te rekenen op basis van werkelijkheid. Oftewel een eventueel voordeel terugbetalen aan het rijk.

Gelet op alle onzekerheden stellen wij voor om in deze Turap 2022-3 een bestemmingsreserve Oekraïne te vormen en daarin het voorlopig berekende voordeel te storten. Bij opstelling van de jaarrekening 2022 kan het feitelijke resultaat worden berekend en de bestemming eventueel worden overwogen. Denk hierbij aan bestemmen voor toekomstige (niet gedekte) lasten, ter terugbetaling of om de reserve op termijn vrij te laten vallen.

5. Algemene toelichting op investeringen

In dit hoofdstuk wordt de voortgang weergegeven van investeringsbudgetten. In de tabel houden wij rekening met mutaties op de voorgenomen investering die zijn opgenomen in het investeringsplan 2022 en mutaties op de investeringen die zijn meegenomen vanuit de jaarrekening 2021. (Tabel 5.1)

- **Nr.** Is oplopend volgnummer
- **Pr.** Is het programma waaronder de investering valt
- **Jaar** Is het oorspronkelijke investeringsjaar
- **Mutatie bedrag en V/N** Is de financiële uitwerking van het beslispunt, een bedrag met een **N** wordt (negatief) afgeraamd op het krediet en een bedrag met een **V** wordt (positief) bedrag bijgeraamd. Een "-" geeft aan dat er geen voordeel of nadeel is bij dit punt.
- **Project afgerond** Geeft aan of er nog werkzaamheden / boekingen op dit project gaan plaatsvinden.
- **Krediet Omschrijving** Is de omschrijving van het krediet, eerste 2 cijfers zijn ook 1e jaar investering
- **Toelichting – Beslispunt** Bevat de toelichting en het beslispunt indien van toepassing.

Rechtmatigheid investeringen:
Alle kredietmutaties welke in 2022 gaan plaatsvinden en in deze 3e tussenrapportage zijn opgenomen worden hiermee geformaliseerd. Hierdoor wordt voldaan aan de rechtmatigheidsvoorschriften. Indien een mutatie in een investeringsbedrag van politiek bestuurlijke importantie is, aanzienlijk afwijkend is of een uitgebreide toelichting behoeft, worden deze niet in de Turap meegenomen, maar is afgesproken om daarover een afzonderlijk voorstel voor te leggen aan de gemeenteraad.

Mutaties op kredieten/ investeringen
In de volgende tabel zijn de mutaties op de investeringen opgenomen.

Tabel 5.1 Voortgang investeringen

Wij vragen u om akkoord te gaan met de voorgestelde besluiten bij de beslispunten 1 tot en met 9.

* V/N V=Voordeel, N=Nadeel, "-" is budgettair neutraal.

Nr.	Pr.	Jaar	Mutatie-Bedrag	V/N	Project afgerond	Krediet omschrijving	Toelichting - Beslispunt
1	1	22	22.000	N	Nee	22 Inrichting openb.ruimte Parkzicht	Het ontwerp openbare ruimte (+18k) en verkeersonderzoek (+2k) valt duurder uit dan van te voren geraamd. Dit komt onder andere door een nieuwe partij voor openbare ruimte (wel meerdere offertes voor uitgevraagd) en uit de participatie kwamen bredere verkeerstechnische vraagstukken. Beslispunt: voorbereidingskrediet met € 22.000 verhogen.
2	1	20	4.200	V	Ja	20 Uitvoering afvalbeleid vervanging oranjekleppen	Verwacht resultaat eind 2022 € 4.200 - krediet mag gesloten worden. Beslispunt: Krediet afsluiten en € 4.200 laten vrijvallen.
3	1	20	56.000	N	Nee	20 Bestratingsmateriaal Regentenstr./Vorsterstr.	Bij de overgang naar het nieuwe Wegenbeheersplan zijn deze werkzaamheden niet meegenomen in het nieuwe plan. Deze omissie wordt nu via verhogen krediet in combinatie met andere werkzaamheden meegenomen. Beslispunt: Het krediet met € 56.000 verhogen.
4	1	18	48.000	V	Ja	18 Vervanging riolering Wingerdstraat en omgeving	Werkzaamheden zijn afgerond. Beslispunt: Project kan op gereed gezet worden en restant € 48.000 kan vrijvallen.
5	1	20	50.000	V	Nee	20 Touwslager verzamelriool en drainage Rioolproj	Capaciteit ontbreekt om dit in 2023 op te pakken. In 2023 wordt nieuw VGRP+ wordt vastgesteld met integraal werken en actuele tarieven. Beslispunt krediet € 50.000 laten vrijvallen en meenemen in nieuwe planning.
6	1	22	2.500.000	V	Nee	22 Investeringen cf. VGRP + 2017 t.b.v. 2022	In het investeringsplan 2022 staat aan werkzaamheden € 2.500.000 begroot. De Capaciteit ontbreekt om dit in 2022 en 2023 op te pakken. In 2023 wordt nieuw VGRP+ wordt vastgesteld met integraal werken en actuele tarieven. Beslispunt krediet € 2.500.000 laten vrijvallen en meenemen in nieuwe planning.
7	7	22	40.000	V	Nee	22 Licenties Nvidia	Kosten zijn opgenomen in Exploitatie omdat jaarlijkse gebruikerskosten zijn geworden en niet meer gekocht worden. Beslispunt: Project kan op gereed gezet worden en restant€ 40.000 kan vrijvallen.
8	1	20	4.000	N	Nee	20 Promotie schippersverleden G'berg	Dit jaar sluiten we dit project af. Door gestegen staalprijzen is het niet haalbaar binnen het gestelde budget. Beslispunt: Krediet met € 4.000 te verhogen.

9	1	20-22	8.000	N	Nee	20 - 22 Ontvangstruimte	Ontvangstruimte Gemeentewinkel In 2020 is budget beschikbaar gesteld voor het verbouwen van de ontvangsthal van de Gemeentewinkel. Corona waarbij thuis werd gewerkt, onderzoek naar het hybride werken en de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, maakten dat nog niet werd gestart met de verbouwing. Deze staat nu gepland voor 2023, waarbij wordt opgemerkt dat landelijk de tendens duidelijk waarneembaar is dat afgelopen jaar er een significante stijging heeft plaatsgevonden van zowel het arbeidsloon bij aannemers als de materialen. Gekeken wordt of en in welke mate de werkzaamheden die nodig zijn uitgevoerd kunnen worden binnen het beschikbare budget. Vooralsnog is het uitgangspunt binnen dit budget te blijven. Mocht aan de hand van nog uit te brengen offertes blijken dat dit niet mogelijk is, dan wordt u dit tijdig voor verdere besluitvormig voorgelegd. Beslispunt: Het krediet niet laten vervallen maar overnemen naar 2023.

6. Mutaties Reserves en Voorzieningen

Uitleg kolommen tabel 6.1 en 6.2.

- **Nr.** Is oplopend volgnummer
- **Reserves / Voorziening** Geeft aan of het een reserve of voorziening is.
- **Mutatie bedrag en V/N** Is de financiële uitwerking van het beslispunt, een bedrag met een **N** wordt (negatief) uit de reserve / voorziening gehaald en een bedrag met een **V** wordt (positief) in reserve / voorziening gestort. Een "-" geeft aan dat er geen voordeel of nadeel is bij dit punt.
- **Toelichting – Beslispunt** Bevat de toelichting en het beslispunt indien van toepassing.
- **S/O** Geeft aan of het hier een Storting in of Onttrekking uit de reserve of voorziening is.

In tabel 6.1 zijn de mutaties van de Reserves opgenomen. Wij vragen u om akkoord te gaan met de voorgestelde besluiten bij de beslispunten 1 tot en met 7.

Tabel 6.1 Reserves

* V/N V=Voordeel, N=Nadeel, S/O, S=Storting U= Uitgave / Onttrekking

Nr.	Reserves	V/N*	Mutatie	Toelichting	S/O
1	Reserve afschrijving restauratie fort Lunet	N	12.000	Er heeft een herrekening plaatsgevonden van de reserves afschrijving Fort Lunet /Mafeking. Dit resulteert in een gedeeltelijke vrijval van de hiervoor gevormde reserves. Beslispunt: Akkoord te gaan met onttrekking € 12.000	O
2	Reserve afschrijving bouwkundige kosten Mafeking	N	30.000	Er heeft een herrekening plaatsgevonden van de reserves afschrijving Fort Lunet /Mafeking. Dit resulteert in een gedeeltelijke vrijval van de hiervoor gevormde reserves. Beslispunt: Akkoord te gaan met onttrekking € 30.000	O
3	Reserve grondexploitatie	N	66.000	Met het vaststellen van de actualisatie grondexploitaties op 17 december 2020 is € 96.000 in de reserve grondexploitatie voor het afronden van het woonrijpmaken. Dit jaar is daarvoor een bedrag van € 66,000 uitgegeven zodat dit bedrag nu ook wordt onttrokken uit de reserve grondexploitatie (en kan worden bijgeraamd.) Beslispunt: Akkoord te gaan met onttrekking van € 66.000	O
4	Reserve Klimaatmiddelen	V	30.000	Storting voor Klimaatmiddelen uit de Vrije Algemene Reserve (VAR) Beslispunt: Akkoord te gaan met de storting van € 30.000	S
5	Vrije Algemene Reserve (VAR)	N	30.000	Onttrekking voor storting klimaatmiddelen. Beslispunt: Akkoord te gaan met de onttrekking van € 30.000	O
6	Vrije Algemene Reserve (VAR)	N	1.163.430	Onttrekking voor saldo 2e Tussenrapportage met VAR Beslispunt: Akkoord te gaan met de onttrekking van € 1.163.430	O
7	Reserve Oekraïne	V	765.000	De uitvoering van de regeling opvang ontheemden Oekraïne laat vooralsnog een voordeel zien. Het voordeel wordt op voorhand gestort in een reserve. Bezien zal worden in hoeverre deze reserve in de toekomst zal worden bestemd. Besluit: Het vormen van een nieuwe reserve Oekraïne voor alle kosten die direct en indirect hiermee te maken hebben. Zie Turap 2022-3, hoofdstuk 4 Oekraïne voor verdere toelichting. Beslispunt: Akkoord te gaan met de storting van € 765.000	S

Tabel 6.2 Voorzieningen

In tabel 6.2 zijn de mutaties van de Voorzieningen opgenomen. Wij vragen u om akkoord te gaan met de voorgestelde besluiten bij de beslispunten 1 tot en met 4.

* V/N V=Voordeel, N=Nadeel, S/O, S=Storting U=Uitgave / Onttrekking

Nr.	Voorziening	V/N*	Mutatie	Toelichting	S/O
1	Voorziening Pensioenen wethouders	N	280.000	Vanwege de stijging van de rekenrente van 0,45% naar 1,94% wordt op basis van historische gegevens een vrijval uit de voorziening verwacht. Aangezien naast rente ook ontwikkelingen in leeftijdstabellen en stijging pensioenen invloed hebben op de hoogte van de voorziening hebben we voorzichtigheidshalve 50% van het verwachte rentevoordeel opgenomen (voordeel € 288.000). Door de uitbreiding van de formatie van wethouders stijgt ook de werkgeversbijdrage van de pensioenpremie (nadeel € 8.000). Beslispunt: Instemmen met deze onttrekking € 280.000	O
2	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	N	11.000	Vanwege de beëindiging van een wachtgelduitkering en het vinden van een nieuwe betrekking zijn de wachtgeld aanspraken afgenomen. Beslispunt: Instemmen met deze onttrekking € 11.000	O
3	Voorziening afvalstoffenheffing	V	60.000	Afval betreft een gesloten financiering. Hierdoor worden hogere of lagere uitgaven in de exploitatie, € 60.000, gesaldeerd met de voorziening. Beslispunt: Instemmen met deze storting € 60.000	S
4	Voorziening gemeentelijke gebouwen	V	17.000	Storting in de voorziening door mutaties in klein onderhoud gemeentehuis en gemeentewerf, BRIM subsidies en Meidoornlaan. Beslispunt: Instemmen met deze storting € 17.000	S

7. Vrije Algemene Reserve (VAR)

De Vrije Algemene Reserve wordt met name gebruikt voor het dekken van incidentele lasten in de begroting 2022-2025. In de Turap 2022-3 zijn geen mutaties opgenomen in de onttrekkingen die het gevolg zijn van eerdere raadsbesluiten.

8. Onvoorzien

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een bedrag van € 45.000 voor onvoorziene uitgaven. In deze 3e tussenrapportage wordt geen claim gelegd op dit bedrag zodat het resterende bedrag kan vrijvallen in het saldo.

9. Bedrijfsvoering

Het budget inhuur derden is in het 3e kwartaal van 2022 ingezet voor de inhuur van flexibele krachten. Ook het 4e kwartaal zal dit noodzakelijk zijn. Voorlopig schatten we in dat het budget inhuur derden ten behoeve van de reguliere bedrijfsvoering, hoewel nog steeds onder druk, in de komende periode zal voldoen.

Door de ambtelijke organisatie worden veel uren gemaakt ten behoeve van de opvang van de Oekraïners. Achterstanden die ontstaan moeten worden ingelopen. De bijdrage die vanuit het Rijk wordt verstrekt (Oekraïne vergoedingen) wordt hier gedeeltelijk voor bestemd. Ingeschat wordt dat in 2023 ook nog achterstanden ingelopen moet en worden en dus personele lasten worden veroorzaakt door de uitvoering van de opvang van ontheemden in 2022. Zoals reeds eerder in deze Turap aangegeven wordt er een bestemmingsreserve gevormd, die dan eventueel hiervoor kan worden ingezet.

10. Samenvatting en conclusie

Met deze Turap 2022-3 informeren wij u over de financiële ontwikkelingen vanaf medio juli tot en met oktober 2022. Deze 3e Tussenrapportage dient als voorbereiding op de jaarrekening 2022. Vandaar ook dat een aantal formele besluiten rondom investeringen, reserves en voorzieningen, vooruitlopend op de jaarrekening, worden meegenomen. De besluiten zijn zeker niet volledig en compleet.

Het eindsaldo is ten opzichte van de Turap 2022-2 aanzienlijk verbeterd, maar blijft indicatief van karakter. Er kan niet genoeg benadrukt worden dat de huidige “tussenstand” een prognose is waarop de komende weken nog aanzienlijke wijzigingen kunnen plaatsvinden. Denk hierbij aan de omvangrijke “open-eind” regelingen zoals Jeugd, WMO en bijstand, maar ook de invloed van de Vluchtelingenopvang en de energiecrisis.
De vraag is dus ook hoe lang wij als gemeente worden geconfronteerd met financiële afwikkeling van het begrotingsjaar 2022. Het is niet onrealistisch om te veronderstellen dat dit nog ver in 2023 het geval zou kunnen zijn.

Met deze Turap eindigt de tussentijdse verslaglegging in het begrotingsjaar 2022.

11. Voorstel

De Raad voor te stellen:

1. In te stemmen met de financiële afwijkingen met toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 2 “toelichting op de financiële afwijkingen per programma”;
2. In te stemmen met de beslispunten 1 tot en met 9 zoals opgenomen in tabel 5.1 Voortgang investeringen”;
3. In te stemmen met:
    a. Het instellen van een Bestemmingsreserve Oekraïne.
    b. De onttrekkingen uit en stortingen in de Reserves zoals genoemd in beslispunten 1 tot en met 7 in tabel 6.1 “Reserves”.
4. In te stemmen met mutaties in de Voorzieningen zoals genoemd in de beslispunten 1 tot en met 4 in tabel 6.2. “Voorzieningen”.
5. Kennis te nemen van het geprognosticeerde tekort van € 30.000 voor 2022.
6. De begroting 2022 te wijzigen overeenkomstig de in de diverse programma’s opgenomen mutaties in exploitatiebudgetten, reserves, voorzieningen en investeringen, waarvan de vertaling is opgenomen in de concept begrotingswijziging, welke als bijlage is toegevoegd aan het raadsvoorstel.

